

Åtgärdsplan utbildning på forskarnivå

Med utgångspunkt i bedömarutlåtande för utbildning på forskarnivå vid Institutionen för neurovetenskap och fysiologi, Sahlgrenska akademien

Bakgrund: utvärderingen

Bedömargruppen utgick utifrån universitetets kriterier för utbildningsutvärdering vid 2023 års utvärdering av forskarutbildningen vid institutionen:

1. De faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål
2. Undervisningen sätter studenternas lärande i centrum
3. Undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet
4. Lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig och högskolepedagogisk kompetens samt att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll
5. Utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov
6. Studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen
7. En för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger
8. Kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs

Följande personer ingick i bedömargruppen:

- Cecilia Lundberg, Professor, Lunds universitet (ordförande)
- Roland Jonsson, Professor emeritus, Universitetet i Bergen
- Sviatlana Sukhanava, Doktorand, Karolinska institutet (doktorandrepresentant)

Bedömargruppen förmedlade sitt utlåtande den 15 juni, och finalt efter vissa faktakorrigeringar, efter sommaren den 13 september 2023 (bilaga 1).

Bedömarutlåtandet

Bedömargruppen sammanfattar att "Vi bedömer att forskarutbildningen vid Institutionen för neurovetenskap och fysiologi, Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet har mycket god kvalitet." De saker som ändå kan förbättras kommenteras och reflekteras kring under respektive kriterium (1, 3, 4, 5, 7 och 8) men sammanfattningsvis bedöms följande tre områden vara extra angelägna.

Bedömargruppen föreslår:

1. ett nytt system för hantering av individuella studieplaner, då bedömningen görs att nuvarande ISP-system inte i tillräckligt hög grad tar hänsyn till doktorandernas och handledarnas behov.
2. att kurs för handledning av doktorander ska ges på fakultetsnivå i stället för central universitetsnivå, och att införa ett digitalt system med regelbunden uppdatering av kompetensen.
3. att införa "exit-poll" – enkät till doktorander som just avslutar sin utbildning – samt alumnundersökningar, i syfte att säkra utvecklingen av vår forskarutbildning.

Åtgärdsplanen

Ansvarig för institutionens utvärdering (Lars Westberg, professor, institutionens representant i fakultetens råd för utbildning på forskarnivå FUR) och ansvariga för utbildning på forskarnivå

(studierektorer Mia Ericson och Justin Schneiderman samt forskarutbildningshandläggare Maria Björkevik) har under hösten diskuterat utvärderingens innehåll och möjliga åtgärder. Utvärderingen har även diskuterats Institutionsrådets möten vid ett flertal tillfällen.

Bedömggruppen har identifierat brister under 6 av de 8 kriterierna och föreslagit åtgärder under 4 av kriterierna. Maria Björkevik, Mia Ericson och Lars Westberg har sammanställt åtgärdsförslagen i tabellformat nedan, inklusive tidsplan och ansvarig. Här följer en sammanfattning:

ISP-systemet

Vi håller med i kritiken mot systemet och driver därför den frågan vid fakulteten gentemot centrala universitetsnivån. Då det är ett rektorsbeslut som ligger till grund för att systemet införts, kan systemet inte beslutas att bytas ut varken på institutionsnivån eller på fakulteten. Och att ISP-systemet inte kan ändras till det bättre i den mån vi vill och i flera år har föreslaget, beror, enligt systemansvariga på universitetet, att det är ett system som används av både andra fakulteter och andra lärosäten, och att det därmed finns fler viljor att ta hänsyn till.

Pågående åtgärd: För att ta hänsyn till verksamhetens behov driver vi på institutionen på för att ta fram en tydligare mall för att fylla i ISP för doktorander och handledare vid SA, för att tydliggöra hur ISP:n ska användas.

Fakultetsspecifik handledarkurs

Även på institutionen anser vi delvis att det vore lämpligt med en fakultetsspecifik kurs för handledare, men framför allt på grund av svårigheten för våra kliniskt anställda forskare att få en kursplats.

Pågående åtgärd: Det finns en extra kurs i handledning för medarbetare vid SA, som är en kopia av den universitetsgemensamma kursen, med kursstart i februari 2024.

För att vidare tillgodose behovet av uppdaterad handledning vid institutionen har studierektorerna och forskarutbildningshandläggare bjudit in alla handledare till ett handledarforum den 24 januari 2024 i syfte att uppdatera med de senaste reglerna. Planen är att framöver ha både fysiska träffar för diskussioner eller workshops sinsemellan handledarna.

Exit-polls och alumundersökningar

Vi ser gärna att detta görs på fakultetsnivå, dels för att få tillräcklig datamängd, dels för att få bra resurser till analysen av resultatet. På institutionen har vi tidigare haft exempelvis arbetsmiljöundersökning, men stöd för objektiv analys av resultatet saknats.

Pågående åtgärd: Ett förslag är att starta en exit-poll på institutionsnivå för att kunna åtgärda den av bedömggruppen identifierade bristen. Förslaget är att samla exempelvis 3 årskullar och sedan utvärdera resultatet. Studierektorerna tar fram ett förslag och föredrar det för institutionens forskarutbildningsutskott FUU, för förankring på institutionen.

Vi önskar även replikera på rådet för utbildning på forskarnivå (FUR) respons gällande att alumundersökningar svårligen gör sig på grund av att det är svårt att få avslutade doktoranders e-postadress: Doktoranders x-konton (tillika e-post) är automatiskt aktivt 18 månader efter avslutad utbildning, en tidig alumundersökning skulle därför förslagsvis kunna genomföras 16 månader efter avslutad utbildning. Att införa en ruta på blanketten för anmälan om disputation där doktoranden uppger en privat epost-adress skulle också möjliggöra senare kontakt med den tidigare doktoranden.

SAHLGRENSKA AKADEMIN

Kriterium 1: De faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål			
Bedömargruppens identifierade brister och rekommenderade förslag*	Åtgärder	Tidsplan	Ansvarig
<p>Identifierad brist: De individuella studieplanerna stämmer väl överens med de mål som finns beskrivna i de allmänna studieplanerna (ISP). Både handledare och doktorander beskriver att de värdesätter det strukturerade samtalen kring forskarutbildningen som den årliga uppföljningen av ISP innebär. Dock finns det en stor frustration kring utformningen av det verktyg universitetet valt att använda sig av för hanteringen av ISP. Systemet är inte användarvänligt och de frågor som är centrala för verksamheten (dvs forskarutbildning) är inte centrala i formulären.</p> <p>Rekommenderat förslag: att systemet görs om så att det fungerar som ett stöd för doktorander och handledare och inte bara som ett stöd för olika rapporter av administrativ karaktär. Bedömargruppen föreslår att ett nytt system för hantering av ISP införskaffas. Det är av yttersta vikt att</p>	<p>SA: Göteborgs Universitet (GU) är ett av flera svenska lärosäten som använder eISPN. Det finns en nationell styrkommitté som föreslår ändringar och således är det utmanande för Sahlgrenska Akademin (SA) att få till stånd förbättringar. Det finns även ett tidigare rektorsbeslut inom GU att samtliga fakulteter måste använda eISPN.</p> <p>FUR kommer diskutera SA-gemensamma förslag på förbättringar i eISPN genom inkludering av handledare och doktorander. Förslag lyfts sedan till den nationella styrkommittén. FUR kommer tydliggöra för handledare och doktorander vilka punkter i eISPN som är extra viktiga att fylla i.</p> <p>Inst: För att ta hänsyn till verksamhetens behov driver vi på institutionen på för att ta fram en tydligare mall för att fylla i ISP för doktorander och handledare vid</p>	<p>SA: 2024- Inst: 2024-</p>	<p>SA: FUR Inst: FUU, inkl forskarutbildningssamordnare och studierektorer.</p>

detta system i mycket högre grad tar avstamp i och hänsyn till verksamhetens (i detta fall doktorandernas och handledarnas) behov.	SA, för att tydliggöra hur ISP:n ska användas		
Kriterium 3: Undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet			
Bedömargruppens identifierade brister och rekommenderade förslag*	Åtgärder	Tidsplan	Ansvarig
Identifierad brist: Kännedom om oseriösa tidskrifter och förlag som inte alltid uppnår nog kvalitet för indexering. Inga sådana har dock upptäckts i de granskade avhandlingarna. Rekommenderat förslag: Doktorander och handledare må göras observanta på denna problemställning.	SA: En arbetsgrupp tillsätts för att utarbeta ett system/riktlinjer som bättre ska vägleda doktorander och handledare med avseende på oseriösa tidskrifter. Inst: Institutionens studierektorer och handläggare fortsätter att kontinuerligt kommunicera riktlinjer som fakulteten tillhandahåller till doktorander och handledare.	SA: 2024 Inst: 2024-	SA: FUR/Universitetsbiblioteket Inst: FUU, inkl forskar- utbildningssamordnare och studierektorer.
Identifierad brist: Fakultetens dokument ang. Vancouver-reglerna är inte uppdaterat. Rekommenderat förslag: Kommittén önskar också påpeka att SA uppgraderar sitt dokument ang. Vancouver-reglerna, då det i den senaste versionen av reglerna ställs tydliga krav på medförfattarna (ett 4. pkt).	SA: FUR initierar att dokumentet <u>Riktlinjer för medförfattarskap inom Sahlgrenska akademien</u> uppdateras i enlighet med Vancouver reglerna. Dokumentet kommer också översättas till engelska. Inst: Institutionen informerar doktorander och handledare om det nya dokumentet då det är på plats.	SA: 2024- Inst: 2024-	SA: Dekan med hjälp av FUR och FER Inst: Forskar- utbildningssamordnare och studierektorer

Kriterium 4: Undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet			
Bedömargruppens identifierade brister och rekommenderade förslag*	Åtgärder	Tidsplan	Ansvarig
<p>Identifierad brist: Kurs i handledning av doktorander hålls på universitetsnivån långt från verksamheten och är svår att få plats på.</p> <p>Rekommenderat förslag: Kommittén efterlyser en obligatorisk handledningskurs - gärna digital - för handledare specifikt vid SA och som bör upprepas med jämna mellanrum (5-6 år). Detta för att kunna garantera uppdaterad handledning, samt adekvat ämnesmässig kompetens hos handledarna.</p>	<p>SA: Det finns en extra kurs i handledning för medarbetare vid SA, som är en kopia av den universitetsgemensamma kursen, med kursstart i februari 2024. Behovet av handledarkurser ses kontinuerligt över.</p> <p>Inst: Handledarforum inleds där handledare utbildas kontinuerligt. Forum planeras omväxlande fysiskt och digitalt för att nå så många handledare som möjligt.</p>	<p>SA: 2024- Inst: En första träff planeras den 24 januari 2024, därefter möten en till två gånger per år.</p>	<p>SA: FUR, Akademikansliet Inst: Studierektorer och forskarutbildningshandläggare</p>

Kriterium 5: Utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov			
Bedömargruppens identifierade brister och rekommenderade förslag*	Åtgärder	Tidsplan	Ansvarig
<p>Identifierad brist: Alumnundersökningar eller exit-polls har inte gjorts. Det är av vital betydelse att veta vad doktoranderna tyckte om sin utbildning och hur deras karriär utvecklats sig.</p> <p>Rekommenderat förslag: Kommittén rekommenderar starkt att exit-polls och alumnundersökning initieras så snart som möjligt.</p>	<p>SA: SA kommer utforma en exit poll med avseende att identifiera kvalitetsaspekter av forskarutbildningen vid fakulteten.</p>	<p>SA: 2026-</p>	<p>SA: FUR, Akademikansliet</p>
Kriterium 7: En för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger			
Bedömargruppens identifierade brister och rekommenderade förslag*	Åtgärder	Tidsplan	Ansvarig
<p>Identifierad brist: Doktoranderna får, liksom alla anställda vid Sahlgrenska Akademin, regelbundet infobrev varje vecka. Det finns däremot inget infobrev specifikt riktade till forskarstuderande. De intervjuade doktoranderna upplever att information finns lite här och där och att de saknar en infoportal med all information tillgänglig på ett ställe. Dessutom tycker doktoranderna att ISP-systemet är visuellt svårt att ta in och mycket opraktiskt. Det är mycket som skulle kunna bli bättre. Doktoranderna upplever det som en byråkratisk sak och känner stress</p>	<p>SA: En tydlig kommunikation med och information till doktoranderna är önskvärt.</p> <p>Inst: Institutionen arbetar med att vara tydliga med informationskanaler till doktorander och handledare kontinuerligt.</p>		<p>SA: FUR, DOR, akademkansliet (Kommunikationsavdelningen) Inst: Studierektorer och forskarutbildningshandläggare</p>

<p>inför möten om ISP. All information som ska fyllas i är inte relevant och upplevs att vara onödig. Dock påpekade doktoranderna att det ändå inte är så dåligt eftersom halvtidskontroll är poänggivande och ISP-systemet hjälper dem att se till att de uppfyller målen för detta</p> <p>Rekommenderat förslag: Inget. Se dock under Kriterium 1, angående ändrat ISP-system.</p>			
<p>Kriterium 8: Kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs</p>			
<p>Bedömarens identifierade brister och rekommenderade förslag*</p>	<p>Åtgärder</p>	<p>Tidsplan</p>	<p>Ansvarig</p>
<p>Identifierad brist: Studierektorn följer årligen upp ISP och därmed även doktorandernas progression. Dock är det på sin plats att återigen nämna att det digitala system som används för ISP inte är bra och har stor förbättringspotential (se ovan).</p> <p>Rekommenderat förslag: Inget. Se dock under Kriterium 1, angående ändrat ISP-system.</p>	<p>SA: Inst:</p>		<p>SA: Inst:</p>